

Verkoston kehittäminen Oppivat tuotantokonseptit -oppaan avulla

Oppivat tuotantokonseptit
– välineitä verkoston kehittämiseen 17.4.2012

Aalto-yliopiston perustieteiden korkeakoulu

Helsingin yliopisto

Lappeenrannan teknillinen yliopisto

SEMINAARIOHJELMA

13.00	Verkoston kehittäminen Oppivat tuotantokonseptit -oppaan avulla
13.20	Pauliina Perttuli, Suomen Puheopisto Oy: Palvelukonseptien kehittämisen haasteet
13.40	Kahvitauko
13.45	Oppaan menetelmiin ja työkaluihin perehtyminen minityöpajoissa
14.45	Pekka Malmberg, Yrittäjärüüvi Oy: Oppaan käyttö asiantuntijan ja yrityksen kehittämisprojektin suunnittelussa
15.00	Nuppu Rouhiainen, Tekes: Tekesin mahdollisuudet tukea kehittämistä
15.15	Jari Leskinen, PKT-säätiö: Mistä ja miten opas käyttöön?
15.30 – 16.00	Keskustelua ja verkostoitumista

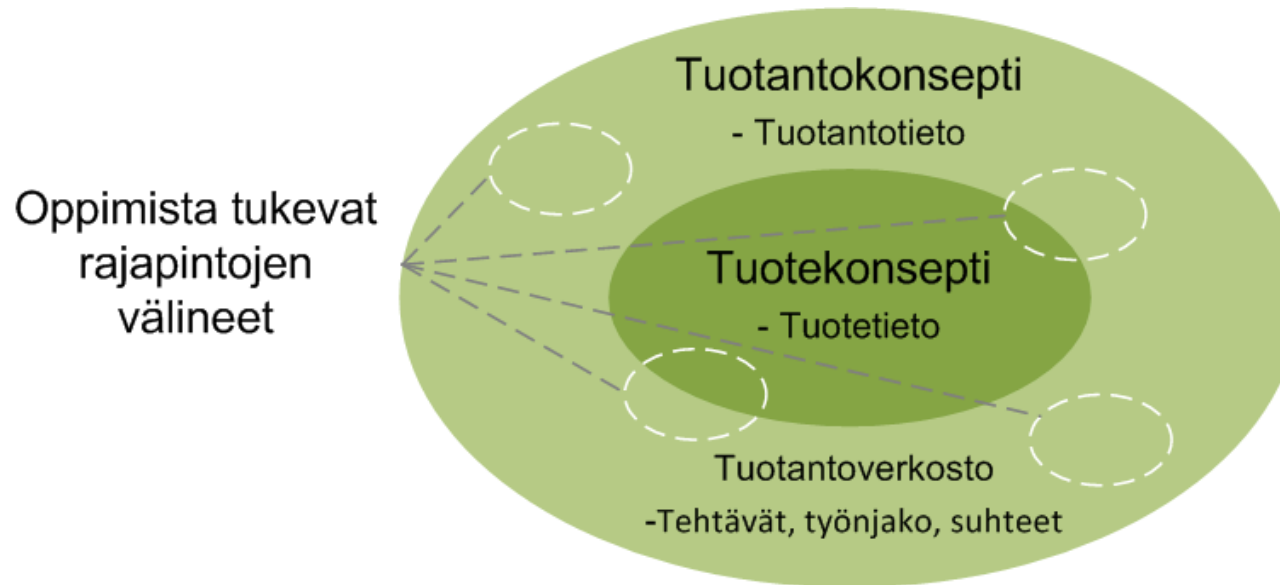
MIKSI TARVITAAN OPPIVIA TUOTANTOKONSEPTEJA?

- Tuotteita ja palveluja tuotetaan yhä useammin verkostomaisesti asiakkaiden ja erilaisten yhteistyökumppaneiden kanssa
 - Edellyttää uudenlaisten yhteistyösuhteiden hallintaa
- Liiketoiminta on kehittymässä tuotekeskeisestä palvelukeskeiseksi
 - Edellyttää uusia tuotantokonsepteja, joiden luominen asettaa organisaatioille kehittymisen haasteita
- Kyse on oppimistoiminnan luomisesta tuotantotoiminnan tueksi eli *oppivista tuotantokonsepteista*
 - Oppivat tuotantokonseptit -opas kertoo, miten organisaatiot voivat kehittää oppimista omassa verkostossaan

MITÄ UUTTA OT-AJATTELUSSA?

- Näkökulma verkoston toiminnan kehittämiseen: avainasemassa on oppiminen
 - Oppiminen on tuotantoverkoston yhteisen kohteen kokonaisvaltaista haltuun ottamista
 - Verkostoon kertyneen kokemuksen hyödyntäminen tuotteiden ja palveluiden tuottamisessa edellyttää verkostokumppaneiden välistä oppivaa suhdetta
- Konseptien kautta kuvataan verkoston yhteinen kohde ja välineiden avulla määritellään toimintatavat
 - Konseptit ja välineet luodaan rinnakkain – ei erillistä käyttöönottoprosessia
- Merkittävää on kehittämisprosessin oppiminen, ei pelkkä konsepti lopputulemana
 - Tavoitteena on konseptien ja välineiden jatkuva kehittäminen

OPPIVAT TUOTANTOKONSEPTIT -VIITEKEHYS

- Tuotekonsepti sovittaa yhteen tuotteita koskevat vaatimukset ja tuotantoedellytykset määrittäen tuotteen tuottamisessa tarvittavan tiedon
- Tuotantokonsepti määrittää, miten tuotteen tuottamisen kriittiset tehtävät organisoidaan ja millaisia suhteita tuottamiseen osallistuvien osapuolten välillä tarvitaan
- Tuotantokonsepti rakentuu tuotekonseptin ympärille
 - Tuotekonseptilla ja tuotantokonseptilla on jännitteinen suhde, koska yrityksissä konsepteja voidaan kehittää eri lähtökohdista ja eri prosesseissa
 - Jännitteisyyden hallinta edellyttää oppimista ja jatkuvaa kehittämistä
- Rajapintojen välineet tukevat päivittäistä toimintaa ja siitä oppimista tuotantoverkostossa
- Oppiva tuotantokonsepti on viitekehys, joka tukee toiminnan jatkuvaa arviointia ja kehittämistä yrityksessä ja tuotantoverkostossa

OPPIVAT TUOTANTOKONSEPTIT

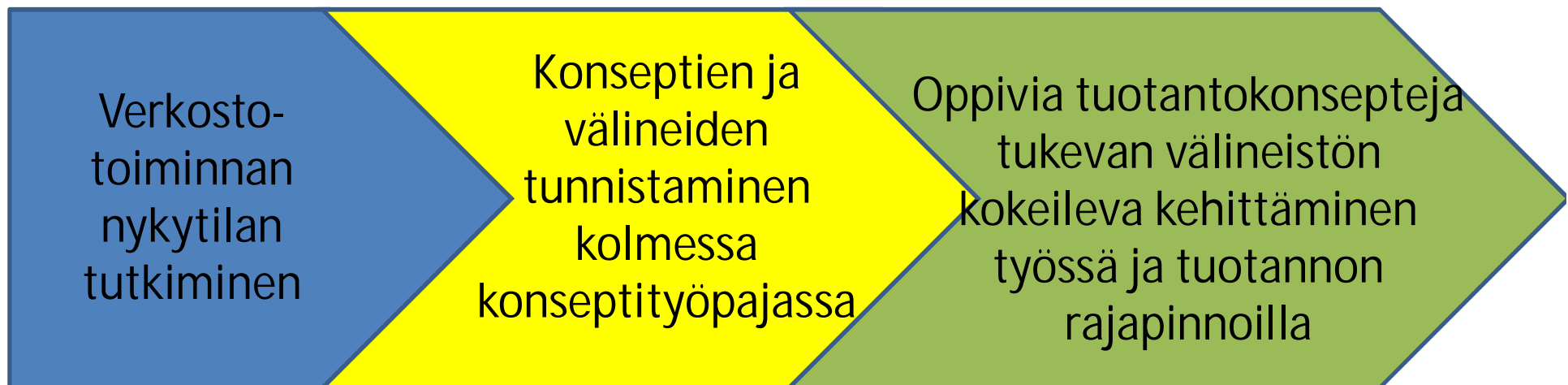
- Oppivat tuotantokonseptit perustuvat verkoston mahdollistamien osaamisen resurssien tunnistamiseen ja käyttöönottoon
 - Ne ohjaavat arkipäivän toimintaa tuotteiden ja palveluiden tuottamisessa verkostossa
- Konseptit ohjaavat toimimista erilaisissa tilanteissa yhteisen välineistön avulla
 - Välineet palvelevat sekä erilaisten tehtävien suorittamista että toiminnan arviointia ja kehittämistä verkostossa
 - Kun välineistö on käytössä verkoston rajapinnoilla, konseptien ohjaama toiminta ulottuu myös organisaation ulkopuolelle
- Oppivien tuotantokonseptien rakentaminen on prosessi, jossa konseptien ja välineiden kehittäminen kulkevat rinnakkain

OPPIVIEN TUOTANTOKONSEPTIEN KEHITTÄMISEN TAVOITTEET

- Oppivien tuotantokonseptien kehittämisen tavoitteena on ottaa käyttöön oppimista edistäviä välineitä ja toimintatapoja verkoston rajapinnoilla
 - Oppimista edistävä välineistö auttaa organisaation edustajia toimimaan tuotekonseptien ominaisuuksien ja tuotantokonseptien logiikan mukaisella tavalla käytännön tilanteissa
 - Välineistö tukee tuote- ja tuotantokonseptien edelleen kehittämistä sekä uusien konseptien innovointia
- Kehittämisen lähtökohtana ovat ihmisten arkitoiminnan käytännöt ja välineet, joita on tarkoituksenaan muuttaa palvelemaan yhdessä oppimista
 - Kehittämistyöskentely perustuu tutkivan kehittämisen otteeseen kolmivaiheisessa kehittämisprosessissa

OPPIVIEN TUOTANTOKONSEPTIEN KEHITTÄMISPROSESSI JA TYÖSKENTELYTAPA

- Oppivien tuotantokonseptien kehittämisessä toimitaan *tutkivan kehittämisen* otteella
 - Oma ja yhteisön arkitoiminta otetaan tiedonkeruun, analysoinnin ja kokeilun kohteeksi
- Kehittämisasiantuntija suunnittelee ja toteuttaa kehittämisprosessin organisaation edustajista muodostetun *kehittämisryhmän* kanssa

KEILLE OPPIVAT TUOTANTOKONSEPTIT -OPAS ON TARKOITETTU?

- Sekä omia konseptejaan kehittävät organisaatiot että muutostyötä tukevat konsultit voivat hyödyntää opasta
 - Opasta voi myös hyödyntää kehittämisprosessin suunnittelussa yhteisenä välineenä konsulttien ja organisaation eri tehtäviä edustavien osallistujien välillä
- Organisaatiossa voidaan suunnitella ja toteuttaa kehittämisprosessi omien tarpeiden mukaan oppaan tarjoamia työkaluja hyödyntämällä
 - OT-kehittämisprosessin menetelmiä ja työkaluja voi soveltaa kehittämistyössä käytettävissä olevien resurssien mukaan

OPPIVAT TUOTANTOKONSEPTIT -HANKE

- Oppivat tuotantokonseptit (OT) -hankkeessa kehitetään oppivia tuotantokonsepteja verkostomaisesti toimivien yritysten jatkuvan kehittämisen tueksi
 - Kuuluu Tekesin Tuotantokonseptit-ohjelmaan
 - Aalto-yliopiston, Helsingin yliopiston ja Lappeenrannan teknillisen yliopiston yhteishanke (2009 – 2012)
- Hankkeessa toteutettiin kehittämissprojektin kahdessa case-yrityksessä, Stora Enso Packaging Oy:ssä ja The Switch Drive Systems Oy:ssä
 - Näissä tehdyn kehittämistyön pohjalta muodostettiin oppivien tuotantokonseptien kehittämisprosessi, jonka työskentelymalli ja kehittämisvälineet on koottu oppaaseen

MINITYÖPAJAT: OPPAAN MENETELMÄT JA TYÖKALUT

- Klo 13.40 muodostetaan kolme ryhmää, jotka kiertävät kolme minityöpajaa (20 min / työpaja):
 - Tutkiva kehittäminen konsultin työotteena -työpajassa käsitellään työskentelyedellytysten luomista oppivien tuotantokonseptien kehittämisen prosessille
 - OT-työkalupakki konsultin apuna -työpajassa perehdytään oppaan tarjoamien työkalujen soveltavaan käyttämiseen
 - Mitä saadaan OT-kehittämisestä tuloksena -työpajassa pohditaan, millaisia tuloksia oppivia tuotantokonsepteja tukevan välineistön kehittämisessä voidaan saada aikaan